

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3284/2022. (VI. 10.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Fkf.111/2021/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Várhelyi Tamás ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdés alapján a Fővárosi Törvényszék 10.Fk.38/2020/32-I. számú, valamint a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Fkf.111/2021/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] A Fővárosi Törvényszék 2019. május 3-án kelt 10.Fk.719/2017/30. számú ítéletével az indítványozó bűnösségét megállapította a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő emberölés büntetében, és ezért 7 év fiatalkorúak börtönében végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [3] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2019. október 22-én kelt 2.Fkf.195/2019/44. számú végzésével a Törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.
- [4] A megismételt eljárásban a Fővárosi Törvényszék 2021. január 22-én kelt 10.Fk.38/2020/32-I. számú ítéletével az indítványozó bűnösségét megállapította a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő emberölés büntetében. A Törvényszék ezért őt 6 év 8 hónap fiatalkorúak börtönében végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [5] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2021. szeptember 15-én kelt 5.Fk.111/2021/10. számú ítéletével a szabadságvesztés tartamát 5 év 8 hónapra enyhítette.
- [6] Az indítványozó jogi képviselője útján az első fokon eljáró bíróságnál elektronikus úton 2021. november 15-én az Abtv. 27. § (1) bekezdés alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be. Az alkotmányjogi panaszban kérte a Fővárosi Törvényszék 10.Fk.38/2020/32-I. számú, valamint a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Fk.111/2021/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény V. cikk, XV. cikk (2) bekezdésben, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésben foglalt jogainak sérelme miatt.
- [7] 2. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [8] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó a támadott másodfokú ítéletet 2021. szeptember 20-án, jogi képviselője 2021. szeptember 21-én vette át és az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti panaszt a jogi képviselő 2021. november 15-én – határidőben – nyújtotta be az elsőfokú bírósághoz.
- [9] A panasz részben eleget tesz az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [az Abtv. 27. § (1) bekezdés], a támadott bírósági határozat megjelölését (Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Fk.111/2021/10. számú ítélete), az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [az Alaptörvény V. cikk, XV. cikk (2) bekezdés, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés]. Az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz továbbá abban a tekintetben, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági határozat alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt. Az indítvány az Alaptörvény V. cikk, XV. cikk (2) bekezdés, XXVIII. cikk (7) bekezdés tekintetében nem tartalmaz alkotmányjogi szempontból értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az elégtelen alkotmányjogi indokolás az érdemi elbírálás akadályát jelenti

- {3015/2015. (I. 27.) AB végzés, Indokolás [13]; 3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]; 3119/2020. (V. 8.) AB végzés, Indokolás [7]}.
- [10] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Az indítványozó az alkotmányjogi panasznak alapul szolgáló büntető ügyben terhelt volt, így az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint érintettnek tekinthető. Az Alkotmánybíróság rögzítette továbbá, hogy az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [11] 3. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [12] Az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésre alapított álláspontja szerint az ügyben eljáró bíró elfogult volt és ebből vonta le azt a következtetést, hogy emiatt a törvényes bíróhoz, a tisztességes és pártatlan eljáráshoz, a törvény előtti egyenlőséghez és az érdemi jogorvoslatához való joga is sérült. Ennek alátámasztása érdekében megismételte a büntetőeljárásban már felhozott eljárási kifogásait, amely szerint a megismételt elsőfokú eljárásban eredetileg eljáró bírót az ügyből ki kellett volna zárni, illetve az egész Fővárosi Törvényszéket kizártnak tartotta, mert kártérítési pert indított ellene. A kizárási indítványáról a Törvényszék másik tanácsa – álláspontja szerint – így nem dönthetett volna. Az indítványozó szerint az elsőfokú bíró elfogultságát az is bizonyítja, hogy székely származása miatt személyeskedő megjegyzést tett rá, a védelem bizonyítási indítványait megfelelő indokolás nélkül elutasította és a megismételt eljárásban a korábbi tárgyalási jegyzőkönyveket csak felolvasta, továbbá figyelmen kívül hagyta a mentő és a felelősségét enyhítő körülményeket, különös tekintettel a jogos védelemre vonatkozó szabályokra.
- [13] Az indítványozó fellebbezésében ugyanezeket a törvényességi kifogásokat hozta fel, amelyeket a Fővárosi Ítéltábla támadott ítéletében megvizsgált. Az indítványok elutasítására és a bizonyítékok értékelésére vonatkozó kifogások tekintetében folytatott vizsgálat konklúziójaként azt rögzítette, hogy „az elsőfokú bíróság a már részletezett okokból nem sértette meg sem az akkor hatályos, sem a jelenleg érvényben lévő rendelkezéseket” (támadott ítélet, Indokolás [63]). Az indítványozónak az eljáró tanács, illetve annak elnöke tekintetében felhozott, az elfogultságra vonatkozó jogi álláspontja a tekintetében az Ítéltábla részletesen indokolta, hogy az miért megalapozatlan és ennek alapján miért nem áll fenn hatályon kívül helyezési ok (támadott ítélet, Indokolás [67]–[76]).
- [14] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozónak az alkotmányjogi panaszban kifejtett kifogásai a számára kedvezőtlen bírósági döntés törvényességi kritikáját tartalmazzák. Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatban többször hangsúlyozta azon álláspontját, hogy az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belüli újabb jogorvoslati fórumnak, a jogorvoslattal már nem támadható bírósági határozatok által okozott jogsérelem orvoslása eszközének. A jogszabályokat ugyanis a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az Alkotmánybíróság utal arra is, hogy az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}.
- [15] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó az alkotmányjogi panaszban nem jelöl meg olyan tényt vagy körülményt, amely jelen ügy érdemében hozott bírósági határozat érdemére kiható alaptörvény-ellenesség gyanúját felvetné vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést alapozna meg.

- [16] 4. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2022. május 24.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/4330/2021.

